

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

PSICOLOGIA DE LA SALUT EN L'ÀMBIT DE LA DISCAPACITAT

Coordinació: DRAPER FONT, MERITXELL

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	PSICOLOGIA DE LA SALUT EN L'ÀMBIT DE LA DISCAPACITAT			
Codi	14559			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OPTATIVA	Semipresencial
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	3			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	0.9		2.1
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	DRAPER FONT, MERITXELL			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	60% classe presencial 40% treball autònom			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català/Castellà			
Distribució de crèdits	2 crèdits pràctics amb el suport de 1 teòric			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
DRAPER FONT, MERITXELL	meritxell.draper@udl.cat	2,1	
ROMERO MARTINEZ, ALICIA	alicia.romero@udl.cat	,9	

Objectius acadèmics de l'assignatura

Obj.1 Conèixer i comprendre el concepte de DID (Discapacitat intel·lectual i del desenvolupament) en el context actual.

Obj.2 Conèixer els actuals serveis i recursos en l'atenció a les persones amb DID.

Obj.3 Conèixer i saber identificar les necessitats de les persones amb DID.

Obj.4 Conèixer la presentació dels trastorns mentals en les persones amb DID i el seu abordatge.

Obj.5 Conèixer els sistemes i estratègies d'intervenció dirigides a les característiques i necessitats de les persones amb DID i la seva aplicació.

Obj.6 Conèixer i comprendre les estratègies d'intervenció comunicativa.

Obj.7 Conèixer i comprendre el procés i les estratègies de intervenció del Suport Conductual Positiu i altres eines que ens facilita el model d'atenció centrada en la persona.

Obj.8 Aprendre a elaborar i desenvolupar un pla de intervenció.

Competències

C1. Comprendre la DID (Discapacitat intel·lectual i del desenvolupament) d'acord amb les actuals aportacions de la recerca i la pràctica professional.

C2. Saber observar, recollir, analitzar i avaluar dades i informació, utilitzant els mètodes i tècniques aplicables a les persones amb DID, generant nous coneixements per la seva atenció.

C3. Saber dissenyar Plans Individuals.

C4. Saber promoure contextos de desenvolupament inclusius i de participació en la comunitat dirigit a les persones amb DID.

C5. Desenvolupar valors i disposar d'elements de reflexió en ètica assistencial en l'àmbit de l'atenció a persones amb DID.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. Conceptualització de la DID. (Xell Draper)

1.1 Definició

1.2 Classificació

1.3 Diagnòstic

2. Models i serveis per l'atenció a les persones amb DID. (Xell Draper)

2.1 El model de Qualitat de vida en les persones amb DID

2.2 La Planificació Centrada en la Persona

2.3 El Sistema de Suports

3. Conductes que ens preocupen. La Salut Mental en les persones DID. (Xell Draper)

3.1 Avaluació integral.

3.2 El Suport Conductual Positiu i Tipus d'estratègies.

4. La reflexió des de l'ètica assistencial. (Xell Draper)

5. Discapacitat en la infància (Alicia Romero)

6. Treball amb famílies (Alicia Romero)

7. Envel·liment i DID. (Xell Draper)

Eixos metodològics de l'assignatura

L'assignatura serà impartida per dues professores cada una d'elles proporcionarà els recursos necessaris i assignarà diferents tasques a realitzar pels alumnes, on es valorarà la reflexió crítica i la participació activa de l'alumne, posant en comú les tasques realitzades.

Les activitats que es duran a terme i que guiaran a l'estudiant per a aconseguir els diferents objectius d'aprenentatge són de tres tipus: dirigides, supervisades i autònomes.

Quant a la concepció pedagògica, se segueix el model constructivista proposat en la normativa educativa vigent. Des d'aquesta perspectiva els conceptes s'han de treballar per fomentar l'elaboració progressiva dels coneixements per part de cada alumne/a. Per això és necessari que els continguts que es tractin es consolidin de forma sòlida abans d'avançar en l'adquisició d'altres nous. Així mateix, han d'establir-se quins són els coneixements clau i aprofundir en ells, tant des del punt de vista conceptual com procedimental, per tal de garantir una formació adequada. Altre principi que cal atendre durant tota la pràctica educativa és la perspectiva de gènere. Per tal d'afavorir-la s'utilitzarà i promourà l'ús del llenguatge incliusiu així com proposar activitats on es facin visibles.

Proposem iniciar l'activitat amb una reflexió i/o discussió grupal (encara que també pot fer-se individual) a través de qüestions generals plantejades per la professora. A partir d'aquestes reflexions s'obtidran unes conclusions que es vehicularan al plantejament d'uns objectius i la presentació dels continguts o guió de la unitat.

S'explicaran els continguts curriculars, fent les ampliacions o adaptacions necessàries segons criteri del professor/a, amb la intenció que s'assimilin els conceptes clau i s'adquireixin els coneixements suficients per portar-los a la pràctica. És el moment d'incorporar exemples reals o simulats (però amb base real), consells pràctics basats en l'experiència, anàlisi de situacions o notícies, etc. En aquesta fase es podran utilitzar tots els materials complementaris i d'ampliació pertinents: documents, presentacions, vídeos, informacions obtingudes d'internet o bibliografia especialitzada, etc.

Paral·lelament a l'explicació dels continguts se seleccionaran les activitats més adients. Es poden dur a terme diferents tipus d'activitats, unes de caràcter individual, altres en parelles o grups petits i altres en gran grup. També serà convenient fer servir diferents recursos didàctics com el teatre, realització treballs de recerca de recursos, anàlisi de casos, coaching de les imatges, simulacions o *role playing*, debats, visionat de vídeos o pel·lícules, infografies, etc.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Meritxell Draper

Acció	Hores totals
Teoria	14
Pràctica aula	6

Alicia Romero

Acció	Hores totals
Teoria	7
Pràctica aula	3

TEMPORITZACIÓ

Sessió	Data	Contingut	Docent
1	9/02/23	Presentació i Conceptualització de la DID	Xell Draper
2	16/02/23	Conceptualització de la DID	Xell Draper
3	23/02/23	Model i serveis per l'atenció a les persones amb DID	Xell Draper
4	2/03/23	Model i serveis per l'atenció a les persones amb DID	Xell Draper
5	9/03/23	Conductes que ens preocupen. La Salut Mental en les persones DID.	Xell Draper
6	16/03/23	Conductes que ens preocupen. La Salut Mental en les persones DID.	Xell Draper
7	30/03/23	La reflexió des de l'ètica assistencial.	Xell Draper
8	13/04/23	Discapacitat en la infància (2,5 h)	Alicia Romero
9	20/04/23	Discapacitat en la infància (1 h) Treball amb famílies (1,5 h)	Alicia Romero
10	04/04/23	Treball amb famílies (1 h) Pràctica aula 1 (1,5 h)	Alicia Romero
11	18/05/23	Pràctica aula 2 (1,5 h) Avaluació (1 h)	Alicia Romero
12	25/05/23	DID i Envel·liment	Xell Draper

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació continua

25% PAC1+25% PAC2+25% E1+ 25%E2

Instrument	%
Prova Avaluació Contínua 1	25%
Prova Avaluació Contínua 2	25%
Examen 1	25%
Examen 2-A	25%

Avaluació alternativa

Examen 2-B 100%

Bibliografia i recursos d'informació

Actitud hacia las personas con discapacidad. Siglo Cero. Vo.42 (4), Núm. 240, 2011. FEAPS.

Barthélémy, C., Fuentes, J., Howlin, P., Van der Gaag, R., (2019). Personas con trastorno del espectro del autismo. Identificación, comprensión, intervención. Autismo Europa.

Bracho, C., & Serrano, M. G. (2008). La intervención social dirigida a la infancia con discapacidad. *Foro: Revista de Ciencias Jurídicas y Sociales*, (8).

Naciones Unidas (2006) Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat. Desembre 2006.

Ética, discapacidad intelectual y derechos humanos. Siglo Cero. Vol.42 (I), Núm. 237, 2011. FEAPS

Garrido, L., González, B., Guía de apoyo activo. No se trata de lo que haces sino cómo lo haces. Edita: Plena Inclusión.

Herrera, A. (2015). Narrativas de Madres acerca de las concepciones y prácticas del cuidado en la primera infancia con discapacidad y su incidencia en la calidad de vida en la localidad de San Cristóbal. *Revista CIFE: Lecturas de Economía Social*, 17(26), 6.

Huertas, J. A. D., Díaz, M. A. R., & Díaz, V. R. (2007). *Infancia y discapacidad*. Sociedad de Pediatría Social.

Mi Plan. Apoyo metodológico para la introducción de la planificación centrada en la persona. (2017). Edita Plena Inclusión.

Núñez, B. A., Rodríguez, L., & Lanciano, S. (2012). El vínculo fraterno cuando uno de los hermanos tiene discapacidad.

Planificación centrada en la persona. Experiencia de la Fundación San Francisco de Borja para personas con discapacidad intelectual. (2007). Cuadernos de Buenas Prácticas. Calidad FEAPS. Edita FEAPS.

Prizant, B.M., Fields-Meyer, T. (2015). Seres humanos únicos. Alianza editorial.

Ramos, J. (2018). Ética y salud mental. Ed. Herder

Rueda Quittlet, P., & Novell Alsina, R. (2021). Conductas que nos preocupan en personas con discapacidad intelectual y del desarrollo: ¿Qué debes saber? ¿Qué debes hacer?.

Scelles, R. (2006). La riqueza del vínculo fraterno. *Revista Síndrome de Down*, 23, 129-135.

Schalock, R.L., Gardner J.F., Bradley, V.J., (2007). Calidad de vida para las personas con discapacidad intelectual y otras discapacidades del desarrollo. (AAIDD). Colección FEAPS. Ed. IPACSA Madrid.

Schalock, R.L., Luckasson, R., Tassé, M.J. (2021). Discapacidad intelectual. Definición, diagnóstico, clasificación y sistemas de apoyo. (AAIDD, 12ª edición) (M.A.Verdugo y P.Navas, traductores). Hogrefe TEA Ediciones.

Sotelo, G. M. G., & Ávila, R. D. (2017). Un modelo para la educación global y transformadora, incluyente de la infancia con discapacidad. *Revista Internacional de Investigación en Educación Global y para el Desarrollo*, (11), 2.

Trastornos del Espectro Autista: evidencia científica sobre la detección, el diagnóstico y el tratamiento. Informes de Evaluación de Tecnologías Sanitarias (2022). Edita Ministerio de Sanidad del Gobierno Vasco.

Unicef. (2006). Convención sobre los Derechos del Niño.

Verdugo, M.A., Arias, B., Gomez, L.E., Schalock, R.L. Escala Gencat de Calidad de Vida. (2009). Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat de Catalunya.